

## Vážení čitatelia,

do rúk sa Vám dostáva nový filozofický časopis - ORGANON F. Je určený čitateľom preferujúcim jasný, logicky priehľadný spôsob filozofovania, ktorý sa vyhýba jalovému verbalizmu, zahmlievajúcemu pojmy i problémy a citlivo zvažuje používané jazykové a logické prostriedky. Tieto prostriedky budú v niektorých príspevkoch dokonca predmetom osobitného skúmania, v ktorom sa môže uplatniť nielen logika a jej sémantika, ale aj lingvistická analýza filozofie prirodzeného jazyka.

Zvýšenou pozornosťou venovanou jazyku sa ORGANON F vôbec nehlási k snahám o redukciu filozofie na logickú či lingvistickú analýzu jazyka. Dáva ňou najavo iba svoj záujem o jeden z hlavných nástrojov filozofovania. Tento záujem pramení v presvedčení, že hlbšie poznanie jazyka môže poctivo rozvíjanej filozofii len prospieť. ORGANON F bude poskytovať priestor najmä príspevkom, v ktorých sa filozofuje štýlom známym z prác stúpcov analytickej filozofie. Treba však dodať, že nemieni byť orgánom určitého filozofického smeru, na jeho stránkach sa budú zjavovať state autorov zastávajúcich rôzne filozofické názory, ale state, ktoré budú napísané - v rámci možnosti podmienených rozpracovanosťou problematiky - jasne, vecne a podnetne. Budú sa v ňom uverejňovať i práce, ktoré svojím obsahom a štýlom presahujú oblasť analytickej filozofie, pravda, pokiaľ budú splňať naznačené nároky. Od autorov bude ORGANON F vyžadovať poctivú prácu s jazykom, komunikatívnosť, pripravenosť argumentovane viesť diskusiu, ochotu akceptovať dôsledky vyplývajúce z jeho tvrdení a snahu o logickú konzistentnosť.

Časopis s uvedenou orientáciou si vymucuje aj prebiehajúca diferenciácia a členenie filozofickej obce na Slovensku. So značným, ale v danej súvislosti nevyhnutným zjednodušením možno dnes slovenskú komunitu profesionálnych filozofov a neprofesionálnych záujemcov o filozofickú literatúru a jej problematiku rozdeliť na dve skupiny. Prvú skupinu tvoria stúpenci fenomenológie, M. Heideggera, existencializmu, novotomizmu, filozofického postmodernizmu, niektorých odrôd marxizmu a iných, z nich pochádzajúcich alebo s nimi názorovo spriaznených smerov a mysliteľov. Do druhej skupiny patria priaznivci širokého myšlienkového prúdu, známeho pod menom "analytická filozofia", ktorý reprezentujú také osobnosti ako G. Frege, B. Russell, G.E. Moore, L. Wittgenstein, R. Carnap, K.R. Popper, W.O. Quine, N. Goodman, J.L. Austin, P.F. Strawson, J. Searle, H. Putnam, S. Kripke a celá plejáda ďalších filozofov roztrúsených po celom svete.

Obidve skupiny sú názorovo značne rôznorodé, ich členov nespája vyznávanie toho istého filozofického svetonázoru, ale skôr sympatie k určitému štýlu filozofovania, čím možno vysvetliť fakt, že v druhej skupine sa môžu ocitnúť aj rôzni zástancovia niektorých názorov, ktoré hlásajú predstavitelia

fenomenológii, novotomizmu alebo marxizmu. Vzhľadom na to naznačené delenie treba brať s istou rezervou. ORGANON F bude vychádzať v ústrety najmä filozofickému vkusu a záujmom čitateľov druhej skupiny, predpokladáme však, že v ňom nájdú námety a podnety pre svoje filozofické úvahy aj prívrženci prvej skupiny. Navyše dúfame, že so zreteľom na svoje tematické zameranie a štýl filozofovania zaujme aj širší okruh prírodovedne a technicky vzdelanej inteligencie.

Veľmi závažným dôvodom pre vydávanie nového filozofického periodika je aj skutočnosť, že na Slovensku celé desaťročia vychádzal iba jeden filozofický časopis - FILOZOFIA. Už sám fakt existencie jediného takého časopisu s monopolným ideovým postavením je v demokratickom štáte prinajmenej znepokojujúci. V česko-slovenskej federácii mala FILOZOFIA istú protiváhu v českých časopisoch, ale po vzniku samostatnej Slovenskej republiky ich kompenzujúci vplyv značne zoslabol. Nemožno tiež nevidieť, že FILOZOFIA oslovovuje najmä humanitne vzdelanú časť slovenskej inteligencie a že sa z rôznych, i keď pochopiteľných príčin prikláňa na stranu prvej, očividne početnejšej skupiny filozofov a čitateľov filozofickej literatúry.

ORGANON F ruší neprimerane dlho trvajúce výsadné postavenie svojej staršej sestry FILOZOFIE. Neprichádza však preto, aby ju ohrozil, ale aby jej už svojou existenciou a vlastným tematickým záberom pomohol náležite sa vyhraniť a získať ostrejšie a určitejšie rysy, čo si ako jediný filozofický časopis na Slovensku nemohla doteraz dovoliť. Veríme, že obidva časopisy sa budú vhodne dopĺňať, zdravo súťažiť, prípadne i spolupracovať.

Na stránkach ORGANONu F budú okrem prác z ontológie a teórie poznania vychádzať príspevky venované filozofii jazyka, semiotike, filozofickým problémom matematiky, logiky a prírodných i spoločenských vied (a vývinu týchto vied), problémom kognitívnej vedy, filozofie mysle a otázkam analytickej teórie činnosti. Príležitostne sa v ňom budú uverejňovať aj analytické práce z etiky, estetiky, axiológie, sociálnej filozofie a z dejín filozofie a logiky. Nebudú v ňom chýbať ani filozoficky podnetné, ale menej technické príspevky z filozofickej logiky a metodológie vied.

Obsah jednotlivých čísel ORGANONu F sa bude člení na nasledujúce tematické časti:

- state,
- preklady (do slovenčiny alebo češtiny),
- rozhľady (v príspevkoch tejto rubriky sa budú populárnym a všeobecne prístupným spôsobom objasňovať jednak niektoré filozoficky relevantné pojmy a výsledky logiky a metodológie vied, jednak u nás zatiaľ menej známe základné pojmy a problémy analytickej filozofie),

- dialógy dvoch, troch, prípadne viacerých autorov zameraných na rozbor alebo riešenie nejakého problému,
- diskusie - polemiky (v tejto rubrike sa budú uverejňovať kritické ohlasy na príspevky uverejnené v časopise),
- recenzie(knží, ktoré môžu byť zaujímavé pre čitateľov ORGANONU F),
- oznamy (o niektorých akciách Filozofického združenia v Bratislave, o podujatiach Európskej spoločnosti pre analytickú filozofiu, známej pod skratkou ESAP a pod.).

Redakčná rada počíta s tým, že v ORGANONU F sa budú uverejňovať najmä príspevky slovenských a českých filozofov, ktorým bude vyhovovať tematické zameranie a analytický štýl časopisu. Mal by to byť časopis, ktorý budú považovať za svoj nielen slovenský, ale aj českí autori a čitatelia. State sa budú zatiaľ uverejňovať v slovenčine, češtine alebo v angličtine, ostatné príspevky v slovenčine alebo češtine, perspektívne, po patričnom zvýšení úrovne prác slovenských a českých autorov, by mal celý ORGANON F vychádzať v angličtine (v priebehu 5 - 7 rokov), ale konečné rozhodnutie o tejto zmene bude závisieť aj od zloženia a súhlasu väčšiny čitateľskej obce. Príspevky nečeských zahraničných autorov sa budú uverejňovať v angličtine.

Titul nášho časopisu bude mnohým čitateľom pripadať trochu záhadný. Prečo sa v ňom vyskytuje písmeno "F"? Čo vlastne znamená? V pôvodnom projekte časopisu toto písmeno chýbalo. Dodatočne sme zistili, že časopis s titulom ORGANON vo svete už vychádza, a pretože na radikálnejšiu zmenu bolo veľmi neskoro, rozhodli sme sa náš časopis od iných ORGANONov odlišiť písmenom "F", ktoré možno považovať za skratku slova "filozofov" alebo "filozofie". Dúfame, že tento ORGANON filozofov či filozofie vydrží s dychom aj v období vážnych ekonomických problémov mládeho Slovenska a že v medziach svojich možností podporí a viditeľnejšie ovplyvní rozvoj filozofie v Slovenskej i Českej republike.

Na záver nám prichodí poďakovať sa za finančnú podporu, ktorú nám na vydávanie časopisu ORGANON F poskytla Vzdéľávaci nadace J. Husa v Brne. Treba povedať, že bez ochoty správnej rady tejto nadácie finančne podporiť realizáciu projektu nášho časopisu by ORGANON F ešte nebol na svete.

Pavel Cmorej